

● Minder urineweginfecties met veenbessen?

G. Laekeman

Allerlei preparaten van cranberries of veenbessen (*Vaccinium macrocarpon* Aiton, Ericaceae) hebben hun weg gevonden naar het brede publiek van patiënten met recidiverende urineweginfecties. De plant dankt zijn Engelse naam aan de gelijkis van de bloem met een ooievaarsbek. De Belgische aanbeveling ondersteunt het gebruik van veenbes niet wegens twijfels over de veiligheid en de doeltreffendheid¹. In een recente Cochrane review werden tien studies opgenomen². Het totale aantal deelnemers bedroeg 1 049 (variërend van 15 tot 376 patiënten per studie). De deelnemers waren vrouwen met meer dan twee urineweginfecties per jaar, oudere patiënten, zwangere vrouwen, patiënten met een catheter en patiënten met afwijkingen ter hoogte van de urinewegen. Patiënten met asymptomatische infecties en niet-infectieuze urinewegaandoeningen waren uitgesloten. De behandeling duurde vier weken tot één jaar. De veenbespreparaten waren onnauwkeurig omschreven als 'veenbessap' (concentratie?) en 'droge extracten' in capsules. Slechts één studie vermeldde het gehalte aan proanthocyanidines.

Bij vrouwen met recidiverende urineweginfecties vermindert het gebruik van veenbespreparaten mogelijk het aantal urineweginfecties. Veenbespreparaten hebben in België geen statuut van geneesmiddel en zijn alleen als voedingssupplement geregistreerd.

De studieuitval was hoog: 20 tot 55%. Er waren slechts vier RCT's en deze werden in een meta-analyse opgenomen. Na twaalf maanden daalde het aantal urineweginfecties in de veenbesgroep en niet in de placebogroep (RR 0,65; 95% BI van 0,46 tot 0,90). Alleen bij vrouwen met frequente urineweginfecties (twee studies) was de daling significant. Bij oudere patiënten (één studie) en patiënten met catheter (één studie) was de daling niet significant. De meest frequent vermelde ongewenste effecten waren gastro-intestinaal ongemak en huiduitslag.

Men vond geen gegevens over mogelijke interacties met andere geneesmiddelen (zoals warfarine).

Referenties

1. Christiaens T, Callewaert L, De Sutter A, Van Royen P. Cystitis bij de vrouw. Aanbeveling voor goede medische praktijkvoering. Huisarts Nu 2000;29:282-97.
2. Jepson RG, Craig JC. Cranberries for preventing urinary tract infections. Cochrane Database Syst Rev 2008, Issue 1.